

Srečanje s predstavniki slovenskih društev na Hrvaškem

Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch, državni sekretar dr. Dejan Valentinčič in vodja Sektorja za Slovence v zamejstvu Rudi Merljak so se 14. aprila 2021 udeležili spletnega srečanja s predstavniki slovenskih društev na Hrvaškem. Pogovor je potekal o trenutni situaciji v društvih ter izzivih s katerimi se srečujejo njihovi člani. Ministrica je izrazila zadovoljstvo, da so se srečanja udeležili v tako velikem številu ter poudarila, da lahko vedno računajo na podporo Urada. Pravi tudi, da so prav informacije iz prve roke tiste, ki podajo najbolj natančen vpogled v problematiko slovenskih društev na Hrvaškem, zato so takšna srečanja tako pomembna.

(Vir: <https://www.gov.si/novice/2021-04-14-srečanje-ministrice-dr-jaklitsch-s-predstavniki-slovenskih-drustev-na-hrvaskem>)

Sklep o razdelitvi sredstev iz državnega proračuna Republike Hrvaške za potrebe narodnih manjšin v letu 2021

Svet za narodne manjšine je na elektronski seji 14. aprila 2021 sprejel sklep o razdelitvi sredstev osemnajstim narodnim manjšinam v skupnem znesku 46.194.500,00 kn. Od tega zneska pa je osmim slovenskim društvom na Hrvaškem, ki so se prijavila na razpis, dodeljeno skupno 947.500,00 kn. Čestitke za dobro napisane programe in pridobljena sredstva!

(Vir: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_04_41_821.html)

Poletna šola slovenščine 2021

Center šolskih in obšolskih dejavnosti in Zavod RS za šolstvo bosta v času med 25. in 31. julijem 2021

preko platforme Zoom organizirala Poletno šolo slovenščine, ki je namenjena otrokom in mladostnikom slovenskega porekla iz tujine (starost od 10 do 14 let). Pokrovitelj in financer šole je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS. Prijavna dokumentacija je objavljena na spletni strani Stičišče (<https://www.zrss.si/mednarodno-sodelovanje/slovenci-izven-meja/slovenci-po-svetu-sticisce/poletna-sola>). Rok za prijavo je 15. maj 2021.

(Vir: <https://www.zrss.si/sticisce/poletna-sola-slovenscine>)

Sprejetje operativnega načrta za narodne manjšine v obdobju 2021 – 2024

Na podlagi 31. člena 2. odstavka zakona o Vladi Republike Hrvaške (Narodne novine št. I50/I1, II9/14, 93/16 in 116/18) je 30. decembra 2020 Vlada Republike Hrvaške sprejela Odločbo o sprejetju operativnih programov narodnih manjšin za obdobje 2021 - 2024. V njej je za slovensko skupnost pomemben člen 7.3.2., ki pravi: »Vlada će razmotriti otkup ili darovanje prostora Kulturno prosvjetnog društva Slovenski dom u Zagrebu. Nositelji: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo kulture i medija i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Rok provedbe: II. kvartal 2022.«

(Vir: <https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Operativni%20programi%20nacionalnih%20manjina%20za%20razdoblje%202021.-2024..pdf>)

Za vsa konzularna vprašanja se lahko obrnete na Veleposlaništvo Republike Slovenije v Zagrebu:

Naslov: Alagovićeva 30, Zagreb

Telefon: +385 1 63 11 011

E-pošta: sloembassy.zagreb@gov.si

Evropska komisija zaščitila slovensko potico

Evropska komisija je v Uradnem listu objavila Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/656 z dne 21. aprila 2021 o vpisu imena v register zajamčenih tradicionalnih posebnosti »Slovenska potica«, s katero je zaščitila Slovensko potico kot zajamčeno tradicionalno posebnost (ZTP). To pomeni, da proizvodnja Slovenske potice ni geografsko omejena, zato se lahko proizvaja kjerkoli, pogoj je le certifikat, da je proizvedena skladno s potrjeno specifikacijo za Slovensko potico. Potica ima posebno mesto v slovenski kulinariki, je slovenska znamenitost, skorajda nacionalni simbol, ki že stoletja krasi praznične mize Slovencev. Potica je razširjena po vseh slovenskih pokrajinah, vendar pa se le-te med seboj razlikujejo po imenih, nadevih, vrstah testa in tudi po obliki. Poznamo več kot 100 različnih vrst potic, pri pripravi nadevov pa velikokrat velja, da kolikor je gospodinj, toliko je tudi slastnih receptov zanje.

(Vir: <https://www.gov.si/novice/2021-04-22-evropska-komisija-zascitila-slovensko-potico/>)

7. april – Dan slovenske zastave

7. aprila 1848 je slovenski domoljubni študent Lovro Toman s somišljeniki prvič izobesil slovensko trobojnico na Wolfovi ulici 8 v Ljubljani. Slovenska zastava je poleg grba in himne eden od državnih simbolov Republike Slovenije, ki označujejo pripadnost Republiki Sloveniji. Še posebno v obrambnem resorju je slovenska zastava močno prisotna in zelo spoštovana. Zastava Slovenije je belo-modro-rdeča, z grbom Slovenije. Razmerje med širino in dolžino zastave je ena proti dve. Barve zastave gredo po vrstnem redu: bela, modra, rdeča, vsaka barva pa zavzema po širini tretjino prostora zastave. Grb je v levem gornjem delu zastave tako, da sega z eno polovico v belo polje, z drugo pa v modro.

(Vir: gov.si)

23. april – Svetovni dan knjige

Svetovni dan knjige in avtorskih pravic se vsako leto 23. aprila praznuje kot simbolični datum v svetovni literaturi, ker sta na ta dan leta 1616 umrla Miguel de Cervantes in William Shakespeare, sama ideja pa temelji na katalonski navadi darovanja knjig in vrtnic na sv. Jurjev dan. Posvečen je promociji branja, založništva in zaščiti avtorskih pravic ter intelektualne lastnine. V počastitev vseh književnikov sveta je UNESCO leta 1995 razglasil 23. april za svetovni dan knjige in avtorskih pravic. V Sloveniji je praznik knjige naletel na odličen sprejem; iz enega dneva se je praznovanje raztegnilo na pet dni. Pisatelj Slavko Pregl je pred leti v poslanici ob slovenskih dnevih knjige zapisal, da smo Slovenci dobri bralci in da je slovenščina zelo srečen jezik, saj je v njem doma dvojina.

»Knjige so sanje, ki jih držimo v rokah.« Neil Gaiman

(Vir: <https://www.osenams.si>)

Vabilo k izpolnjevanju ankete o šaljivih odgovorih

Pridružite se izpolnjevanju ankete na naslovu <https://vprasalnik21.tisina.net>, s čimer lahko pomagate vseslovenski jezikoslovni raziskavi. Vabilo posreduje dr. Matej Meterc, dr. jezikoslovja tudi v imenu red. prof. dr. Vere Smole terizr. prof. dr. Jozefa Pallaya s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Anketa je enostavna, zabavna in ne zahteva predznanja. Cilj ankete je ugotoviti, kateri izmed šaljivih odgovorov so poznani in katere njihove variante krožijo med ljudmi, pa tudi ali anketiranci poznajo še kakšne druge šaljive odgovore od naštetih. V okviru ankete bo nastala prva zbirka šaljivih odgovorov v slovenščini. Zanimivo bo tudi zvedeti, katere šaljive odgovore iz drugih jezikov uporabljajo slovenski govorniki v tujini. Več podrobnosti o anketi dobite na naslovu <http://www.slovinci-zagreb.hr/si/povabilo-k-sodelovanju>.

(Vir: <http://www.slovinci-zagreb.hr/si>)

KPD Slovenski dom, Zagreb

Slovenski dom Zagreb vas vabi k ogledu virtualne knjižnice društva, kjer lahko prelistate njihove knjige: <http://www.slovenci-zagreb.hr/si/zaloznistvo/>.
(Vir: www.slovenci.hr)

SKD Triglav, Split

Mešani pevski zbor SKD Triglav je pred kratkim praznoval 25 let uživanja v pesmi in petju, potovanjih in nastopih, čudovitem druženju in prijateljstvu.

(Vir: Facebook stran SKD Triglav, Split)

SKD Istra, Pulj

V mesecu aprilu so se člani društva družili, kolikor so razmere to dopuščale. Dopolnilni pouk slovenščine ter obe delavnici, kreativna in dramska, so v društvu delovali z upoštevanjem vseh epidemioloških ukrepov. Slikarska delavnica ne deluje, člani društva pa bodo pravočasno informirani o ponovnem začetku njenega delovanja. Zbor Encijan po trenutno veljavnih ukrepih še vedno ne sme imati vaj.

(Vir: Bilten 5/2021 od SKD Istra, Pulj)

KD Slovenski dom, Karlovec

Dne 21. aprila je društvo organiziralo spletno predavanje iz cikla predavanj »Znanost, tehnologija, inženiring in matematika«. Bojan Jerbić je predaval na temo »Medicinski roboti«.

(Vir: KD Slovenski dom, Karlovec)

SKD Ajda, Umag

»Učilište za treću životnu dob« je v MMC galeriji v Umagu odprlo razstavo, na kateri so bila razstavljeni tudi dela članic društva SKD Ajda iz Umaga. Razstava je bila na ogled do 30. aprila 2021.

(Vir: Facebook stran SKD Ajda, Umag)

Slovenski dom KPD Bazovica, Reka

Ob ponedeljkih je v društvu potekal dopolnilni pouk slovenskega jezika za odrasle, ob vikendih pa je planinska skupina nadaljevala z izleti v okviru projekta »20 vrhov za 20 let«. Na vrtu društva je ekipa RTV Koper posnela prispevek o likovni skupini za oddajo Rojaki, predstavnica društva pa je sodelovala v oddaji Prizma (HRT 1) na temo popisa prebivalcev 2021 na Hrvaškem. Likovna, dramska in folklorna skupina za svoje delovanje pridno uporabljajo platformo Zoom, preko katere se uspešno izvajajo tudi redne mesečne seje Upravnega odbora.

(Vir: Slovenski dom KPD Bazovica, Reka)

SKD Snežnik, Lovran

Planinska skupina društva je bila v mesecu aprilu zelo aktivna. Na prvoaprilski dan se je povzpela na vrhove Knezgrada in Lužinskega brega. Štiriurni pohod je potekal v čudovitem in toplem vremenu. Planinci so bili dejavni tudi 17. aprila, ko so se podali po učni poti Ponikve, in 25. aprila s pohodom na vrh Kamenjaka.

(Vir: Facebook stran SKD Snežnik, Lovran)

SKD Stanko Vraz, Osijek

Konec marca je izšla knjiga z naslovom Deseta dežela, izdana s strani Sabine Koželj Horvat, nekdanje predsednice društva SKD Stanko Vraz, ki slovensko besedo širi izven meja Slovenije s poukom slovenskega jezika in kulture v Osijeku, pod okriljem slovenskega Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

Deseta dežela je prvo romansko delo, ki na način mladinskega biografskega romana predstavlja življenje in delo Josipa Jurčiča. Intervju s pisateljico in opis knjige sta objavljena tudi v spletni reviji Ventilator besed. Na svetovni dan knjige pa je potekala predstavitev romana na televiziji Vaš kanal.

(Vir: Facebook stran SKD Stanko Vraz, Osijek in www.mohorjeva.org)

Predstavljamo vam spored dogajanj, ki so načrtovana v slovenskih društvih na Hrvaškem v mesecu maju 2021. Zaradi trenutnih epidemioloških razmer so dogajanja zelo omejena.

O Za podrobnejše informacije se prosimo obrnite neposredno na posamezna društva, prav tako jih kontaktirajte tudi pred samim dogodkom, saj lahko zaradi epidemiološke situacije pride do sprememb pri organizaciji dogodka ali celo do njegove odpovedi.

Slovenski dom KPD Bazovica, Reka

15. 5. 2021 – Spletna obeležitev svetovnega dneva družine

20. 5. 2021 – Spletna obeležitev svetovnega dneva čebel

21. 5. 2021 – Spletna obeležitev mednarodnega dneva kulturne raznolikosti

27. 5. 2021 – Spletna predstavitev knjige dr. Barbare Riman z naslovom *Slovenska društva u Hrvatskoj od 1886. do 1991. godine* (ob 18. uri)

Ob ponedeljkih – Dopolnilni pouk slovenskega jezika za odrasle

Ob vikendih – Planinski izleti po domačih hribih, v sklopu projekta »20 vrhov za 20 let«

Kontaktne podatki dostopni na:
https://www.bazovica.hr/?page_id=548

SKD Triglav, Split

Maj 2021 – Virtualne delavnice čipkarske sekcije

Maj 2021 – Pouk slovenskega jezika

Kontaktne podatki dostopni na:
<https://triglav-split.hr/stiki>

Društvo Slovencev Labin

22. 5. 2021 – Druženje članov društva na Učki

Kontaktne podatki dostopni na:
www.slovinci.hr/?page_id=516

SKD Istra, Pulj

Ob ponedeljkih – Kreativna delavnica

Ob torkih – Dopolnilni pouk slovenščine

Ob sredah – Dramska delavnica

Kontaktne podatki dostopni na:
<http://www.skdistra.hr/sl/kontakt/>

Dnevi slovenskega filma v Pulju

24. 5. 2021 – Polsestra, r. Damjan Kozole (2019)

25. 5. 2021 – Jaz sem Frenk, r. Metod Pevec (2019)

26. 5. 2021 – Sreča na vrhovi, restavrirana verzija filma, r. Jane kavčič

27. 5. 2021 – Ne pozabi dihati, r. Martin Turk (2019)

Projekcije filmov bodo potekale v Kinu Valli, ure bodo določene naknadno. Glede na omejeno število gledalcev vas prosimo, da se oglasite v tajništvo društva SKD Istra (Pulj), če ste zainteresirani za projekcije.

Informacije dostopne na tel. št. tajništva
SKD Istra: +385 99 224 2082

SKD Lipa, Dubrovnik

15. 5. 2021 – Praznovanje 20. obletnice delovanja društva v prostorih društva, kjer bo potekal dan ODPRTIH VRAT (od 9. do 13. ure). Potekala bo predstavitev diaprojekcije dogodkov o delovanju društva, scensko-gledališka sekcija bo predstavila lutke in prikazala njihovo izdelavo, potekal bo kviz »Slovenija, moja domovina« in v minutah za slovenščino se bo iskalo najtežjo besedo. Poskrbljeno bo tudi za prigrizke iz slovenske kuhinje.

Kontaktne podatki dostopni na:
www.slovinci.hr/?page_id=510

SKD Ajda, Umag

15. 5. 2021 – Ob 10. obletnici delovanja društva bo v *Pučkom otvorenom učilištu Ante Babić Umag* potekala otvoritev razstave »Mojca & Lea«: ilustracije Mojce Cerjak (Slovenske Konjice) in Leonide Bernetič Zelenko (Grožnjan), začetek ob 18. uri. Uvod: Rok Zelenko. Razstava bo na ogled do 15. junija 2021.

Maj 2021 – Dopolnilni pouk slovenskega jezika na daljavo

Kontaktne podatki dostopni na:
www.slovenci.hr/?page_id=543

KD Slovenski dom Karlovec

Druga polovica maja 2021 – Spletno predavanje Mojce Rapo Waite, predstavitev pesniške zbirke »Razglednica Sunca«

Kontaktne podatki dostopni na:
www.slovenci.hr/?page_id=513

IN MEMORIAM

april 2021

V slovo Vinku Glasnoviću (1933 – 2021)

V Zagrebu je 15. aprila 2021, v 88. letu starosti umrl skladatelj, dirigent, pevec in zborovodja, prof. Vinko Glasnović, odličen poznavalec in ljubitelj slovenske cerkvene glasbe kot tudi slovenskega jezika, ki je tudi uspešno sodeloval s Slovenskim domom Zagreb.

Za svoje predano delo je prejel mnoge nagrade in priznanja, med drugim srebrno in zlato Gallusovo značko Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti ter Red Danice Hrvaške z likom Marka Marulića za posebne zasluge v kulturi.

(Vir: www.slovenci-zagreb.hr)

Zveza slovenskih društev na Hrvaškem
 Podpinjol 43
 51000 Reka
 Hrvaška
 E-mail: zveza@slovenci.hr
 Spletna stran: www.slovenci.hr

Uredila: Saša Kernjak Zubović
 Priprava besedil: Sandra Grudenić, Saša Kernjak Zubović

Bilten je brezplačen. Izdajanje Mesečnega biltena financira Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

